DECIZIA Nr.794
din 15 decembrie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.3[1] alin.(1[1])—(1[4]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare

Publicată în Monitorul Oficial nr.1029 din 21.12.2016

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.3 alin.(1[1])—(1[4]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Curtea de Apel București în Dosarul nr.6.415/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr.2.677D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.3[1] alin.(1[2]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, arătând, în esență, că acestea contravin prevederilor art.1 alin.(3) și (4), art.16, art.124 și art.126 din Constituție. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.3[1] alin.(1[4]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, susține că aceasta este inadmisibilă, întrucât nu are legătură cu soluționarea cauzei în care a fost invocată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 28 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr.6.415/2/2016, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.3 alin.(1[1])—(1[4]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, astfel cum a fost completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016.** Excepția a fost ridicată de reclamanta Curtea de Apel București, într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de obligare a pârâtului Ministerul Justiției să emită ordinele de încadrare pentru fiecare dintre cei 965 de judecători aflați în circumscripția Curții de Apel București, cu luarea în considerare a nivelului maxim al indemnizației de încadrare pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, care să includă majorările de 2, 5 și 11%, acordate prin hotărâri judecătorești definitive, și aflate în plată încă din anul 2015, în baza ordinelor de salarizare nr.1.561, 1.562 și 1.563 din data de 7 mai 2015, emise de ministrul justiției.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că, în fapt, judecătorii sunt salarizați în baza Legii-cadru nr.284/2010. Reglementarea succesivă și necorelată din domeniul salarizării a condus în timp la diferențe salariale ce au determinat legiuitorul să intervină pentru înlăturarea inechităților. În acest scop, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri

fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, prin care s-a urmărit evitarea discriminărilor salariale între titularii funcțiilor publice salarizate potrivit Legii-cadru nr.284/2010, cu consecința egalizării, la nivelul cel mai înalt în plată, a drepturilor salariale ale persoanelor aflate în situații similare în cadrul aceluiași ordonator de credite. Astfel, prin art.3[1] alin.(1) din această ordonanță de urgență, s-a stabilit că *„Prin excepție de la prevederile art.1 alin.(1), începând cu luna august 2016, personalul plătit din fonduri publice care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare mai mic decât cel stabilit la nivel maxim pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz, va fi salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții."*

6. Autoarea excepției susține că intenția de înlăturare a inechităților (deci și recunoașterea lor) rezultă din Nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.20/2016, prin care se reține că „în sectorul public sunt o serie de disfuncționalități, cum ar fi: niveluri diferite de salarizare pentru persoane exercitând aceeași funcție și aceleași atribuții, în cadrul aceleiași instituții ori în instituții de același fel din cadrul unui sector; salarii egale pentru persoane exercitând aceeași funcție și aceleași atribuții, dar cu vechime în muncă diferită". Drept urmare, activitatea de egalizare a veniturilor la nivelul fiecărui ordonator principal de credite ar fi trebuit să presupună stabilirea celei mai ridicate indemnizații, în funcție de gradul profesional — judecătorie, tribunal, curte de apel, cu luarea în considerare a hotărârilor judecătorești prin care a fost stabilit cuantumul indemnizațiilor, și aducerea tuturor la nivelul cel mai mare. Însă, procedând la adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.43/2016, Guvernul a hotărât să mențină inechitățile, deoarece persoanele care au obținut anterior recunoașterea unor indemnizații mărite prin hotărâre judecătorească definitivă beneficiază, în continuare, de venituri mai mari decât colegii lor aflați în situații similare, dar care nu au apelat la justiție, contrar scopului legislației de a egaliza veniturile la muncă egală, scop care a fost, astfel, intenționat deturnat. Drept urmare, în rândul judecătorilor din circumscripția Curții de Apel București se regăsesc următoarele situații faptice, generatoare de inechități, respectiv sunt judecători încadrați cu o indemnizație majorată cu 18%, stabilită prin hotărâri judecătorești în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.10/2007, pentru care Ministerul Justiției a emis ordine de salarizare corespunzătoare, precum și o majoritate care beneficiază de o încadrare diferită, lipsiți de indemnizația majorată cu 18%, în condițiile în care desfășoară aceeași activitate.

7. Cu privire la încălcarea art.16 din Constituție, autoarea excepției susține că, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.43/2016, Guvernul a consacrat legislativ discriminarea și a supus, asumat, unui tratament juridic diferit, judecători aflați în situații profesionale identice, respectiv i-a pus în situație de inferioritate pe judecătorii care nu obținuseră, înainte de adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.20/2016, o hotărâre judecătorească prin care Ministerul Justiției să fie obligat să includă în indemnizația lor indexările prevăzute de Ordonanța Guvernului nr.10/2007, față de cei care au recunoscute astfel de drepturi, generând o diferență salarială de 18%. Invocă în acest sens jurisprudența Curții Constituționale referitoare la principiul egalității în fața legii, și anume Decizia nr.192 din 31 martie 2005.

8. Referitor la încălcarea art.1 alin.(3) și (4), art.124 și art.126 din Constituție, autoarea excepției susține că jurisprudența Curții Constituționale este constantă în a recunoaște importanța hotărârilor judecătorești în activitatea de înfăptuire a actului de justiție, implicit din perspectiva luării deciziei asupra incidenței unor texte de lege. În acest sens, invocă Decizia nr.1.017 din 7 iulie 2009 și Decizia nr.460 din 13 noiembrie 2013. Hotărârile judecătorești excluse de executiv, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.43/2016, au interpretat și aplicat acte normative cu caracter general din domeniul salarizării. Excluderea expresă, din sfera legalității, a hotărârilor judecătorești, a căror autoritate de lucru judecat determină prezumția că dezlegarea problemei de drept izvorăște din normele legale, și a căror forță executorie derivă tot din lege, este de natură a afecta un principiu fundamental al statului de drept, respectiv principiul separației puterilor în stat. Interpretarea restrictivă a noțiunii de „drepturi salariale prevăzute în acte normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice" cu excluderea drepturilor recunoscute prin hotărâri judecătorești, conduce la ignorarea din ordinea juridică a situațiilor în care legea, cu aplicabilitate generală, a fost aplicată în favoarea unor persoane, prin hotărâri judecătorești, cu atât mai mult cu cât acestea au fost date în aplicarea unor legi cu aplicabilitate generală. Aceste hotărâri se deosebesc de ipotezele în care, tot prin hotărâre judecătorească, ar fi fost recunoscute anumite drepturi în baza unor situații de fapt particulare, cum ar fi sporul de doctorat, fără aplicabilitate generală. Eliminarea inechităților rezultate din acte normative nu se poate realiza printr-o restrângere precum cea operată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016, respectiv prin excluderea din ordinea juridică a situațiilor în care aceleași acte normative au fost interpretate și aplicate prin hotărâri judecătorești ce continuă să producă efecte asupra indemnizațiilor „aflate în plată".

9. Prin urmare, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal**

apreciază, în esență, că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, dispozițiile de lege criticate contravenind art.1 alin.(3) și (4), art.16, art.124 și art.126 din Constituție.

10. Potrivit prevederilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul** și **Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. Uniunea Națională a Judecătorilor din România (la data de 5 decembrie 2016), inspectori judiciari din cadrul Inspecției Judiciare (la data de 9 decembrie 2016) și Consiliul Superior al Magistraturii (la data de 14 decembrie 2016) au depus la dosar puncte de vedere *„Amicus curiae”,* în sensul admiterii excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, documentele *„Amicus curiae”* transmise la dosar, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este menționat în dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie prevederile art.3 alin.(1^1)—(1^4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.923 din 11 decembrie 2015, astfel cum a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.673 din 31 august 2016. În realitate, așa cum reiese din notele autoarei excepției de neconstituționalitate, obiect al excepției îl constituie art.3^1 alin.(1^1)—(1^4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, cu modificările și completările ulterioare, având următorul cuprins:

„(1^1) Sintagma «fiecare funcție» prevăzută la alin.(1) reprezintă funcțiile prevăzute în aceeași anexă, capitol, literă, număr și număr curent în Legea-cadru nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

(1^2) În aplicarea prevederilor alin.(1), pentru stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, se iau în considerare numai drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și nu se includ drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești.

(1^3) În aplicarea prevederilor alin.(1), prin instituție sau autoritate publică se înțelege acea instituție sau autoritate publică cu personalitate juridică care are patrimoniu propriu, buget propriu de venituri și cheltuieli, conduce contabilitate proprie, iar conducătorul acesteia are calitatea de ordonator de credite. În cazul instituțiilor sau autorităților publice aflate în subordinea aceluiași ordonator de credite, având același scop, îndeplinind aceleași funcții și atribuții, aflate la același nivel de subordonare din punct de vedere financiar, nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare se va stabili la nivelul maxim aflat în plată din cadrul tuturor acestor instituții sau autorități publice subordonate.

(1^4) Pentru personalul didactic de predare din învățământul superior/universitar nivelul salariului de bază similar în plată sau al salariului de bază maxim corespunzător funcției didactice ocupate se stabilește cu respectarea criteriilor care s-au avut în vedere la acordarea salariului de încadrare între minim și maxim, cu toate elementele care fac parte din salariul de bază, fără compensații tranzitorii, cu excepția celei pentru titlul științific de doctor obținut în domeniul pentru care își desfășoară activitatea.”

15. Autoarea excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art.1 alin.(3) și (4) privind statul de drept și principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art.16 privind egalitatea în drepturi, art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 privind instanțele judecătorești.

16. Analizând cadrul legislativ al sistemului de salarizare al personalului plătit din fonduri publice, Curtea reține că, în prezent, există diferențe de salarizare între magistrații din cadrul aceleiași instanțe de judecată/parchet, cu același grad, gradație, vechime în muncă și în specialitate, diferențe provenite și din faptul că o parte dintre magistrați obținuseră hotărâri judecătorești definitive și irevocabile (în temeiul Codului de procedură civilă din 1865) sau definitive (în temeiul Codului de procedură civilă) prin care se includeau majorările de 2%, 5% și 11% în indemnizația de încadrare, iar alți magistrați nu obținuseră asemenea hotărâri judecătorești. Potrivit Ordonanței Guvernului nr.10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr.II și III la Legea nr.154/1998 privind sistemul

de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, publicată în Monitorul Oficial a României, Partea I, nr.80 din 1 februarie 2007, salariile de bază se majorau după cum urmează: a) cu 5% începând cu data de 1 ianuarie 2007, față de nivelul din luna decembrie 2006; b) cu 2% începând cu data de 1 aprilie 2007, față de nivelul din luna martie 2007; c) cu 11% începând cu data de 1 octombrie 2007, față de nivelul din luna septembrie 2007. În condițiile în care aceste drepturi nu s-au acordat și magistraților, aceste majorări (indexări) ale indemnizațiilor, precum și alte majorări (indexări) prevăzute de alte acte normative (cum ar fi Ordonanța Guvernului nr.3/2006) au fost recunoscute de instanțele judecătorești și magistraților și personalului asimilat, în baza Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

17. Așadar, Curtea reține că, la momentul pronunțării prezentei decizii, există magistrați și personal asimilat care beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18% stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr.10/2007, iar ordonatorul de credite a emis ordine de salarizare corespunzătoare în acest sens, magistrați și personal asimilat care beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18% stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr.10/2007, iar ordonatorul de credite nu a emis ordine de salarizare corespunzătoare în acest sens și magistrați și personal asimilat care nu beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18%, stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr.10/2007.

18. Ținând cont de toate inechitățile constatate în sistemul de salarizare a personalului bugetar, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.20/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.434 din 9 iunie 2016, care modifică și completează Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, ce stabilește salarizarea în anul 2016 a personalului plătit din fonduri publice, **legiuitorul a dorit înlăturarea inechităților din sistemul de salarizare al personalului bugetar**. Așa cum rezultă din nota de fundamentare și din preambulul acestui act normativ, rațiunea principală a adoptării sale, a fost eliminarea *„inechităților în materie de salarizare în raport cu nivelul studiilor și al activității profesionale prestate”* și a *„discrepanțelor rezultate din neaplicarea în integralitate a prevederilor Legii-cadru nr.284/2010”*. Astfel, prin art.3[1] alin.(1), introdus în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.20/2016, s-a prevăzut că *„[...] începând cu luna august 2016, personalul plătit din fonduri publice care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare mai mic decât cel **stabilit la nivel maxim** pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz, **va fi salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare** din cadrul instituției sau autorității publice respective, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții”.*

19. Curtea constată, însă, că, ulterior adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr.20/2016, Guvernul a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.673 din 31 august 2016, prin care a modificat art.3[1] alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, acesta dobândind următorul conținut: *„[...] începând cu luna august 2016, personalul plătit din fonduri publice care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare, aferent unui program normal al timpului de muncă, mai mic decât cel **stabilit în plată la nivel maxim** pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz, **va fi salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare** din cadrul instituției sau autorității publice respective, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”* De asemenea, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016 a completat art.3[1], cu patru noi alineate, alineatele (1[1])—(1[4]), care formează obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate. În preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.43/2016, se precizează că aceasta a fost emisă *„ținând seama că, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.20/2016, la determinarea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective se iau în considerare doar drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, întrucât personalul plătit din fonduri publice beneficiază de drepturile salariale prevăzute de actele normative privind salarizarea, fără a putea pretinde, în lipsa unor dispoziții legale, alte drepturi, hotărârile judecătorești pronunțate în soluționarea unor litigii și care produc doar efecte relative neputând fi avute în vedere la stabilirea nivelului de salarizare (maxim) pentru funcții similare; în lipsa unui temei legal expres, hotărârile judecătorești nu pot fi aplicate în mod generalizat, iar drepturile salariale recunoscute prin acestea profită exclusiv persoanelor care au avut calitatea de parte în proces, dându-se astfel eficiență autorității de lucru judecat și obligativității hotărârilor judecătorești”* și, de asemenea, *„având în vedere faptul că la determinarea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective se iau în considerare doar drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, fără a putea pretinde, în lipsa unor dispoziții legale, alte drepturi, hotărârile*

judecătorești pronunțate în soluționarea unor litigii și care produc doar efecte relative (inter partes) *nu pot fi avute în vedere la stabilirea nivelului de salarizare (maxim) pentru funcții similare".*

20. Examinând excepția de neconstituționalitate a **dispozițiilor art.31 alin.(14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015**, Curtea constată că acestea se referă la salarizarea personalului didactic de predare din învățământul superior/universitar. Or, cauza în cadrul căreia a fost invocată excepția de neconstituționalitate are ca obiect soluționarea acțiunii de contencios administrativ, prin care reclamanta Curtea de Apel București a chemat în judecată pârâtul Ministerul Justiției, solicitând obligarea acestuia să emită ordinele de încadrare pentru fiecare dintre cei 965 de judecători aflați în circumscripția Curții de Apel București cu luarea în considerare a nivelului maxim al indemnizației de încadrare pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate. Astfel, ținând cont de prevederile art.29 alin.(1) teza finală din Legea nr.47/1992, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.3^1 alin.(1^4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 nu are legătură cu soluționarea cauzei în cadrul căreia a fost invocată, urmând a fi respinsă ca inadmisibilă.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate a **dispozițiilor art.3^1 alin.(1^2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015**, Curtea reține că, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.20/2016 (care se aplică întregului personal bugetar, inclusiv magistraților), s-au eliminat și diferențele provenite din faptul că o parte dintre magistrații și personalul asimilat, încadrați în aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate au obținut hotărâri judecătorești definitive și irevocabile (în temeiul Codului de procedură civilă din 1865) sau definitive (în temeiul Codului de procedură civilă), prin care le-au fost recunoscute majorări salariale, în timp ce alții nu obținuseră asemenea hotărâri judecătorești. Astfel, urmarea intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.20/2016 este aceea că, pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, indemnizația de încadrare a magistraților și a personalului asimilat este aceeași, stabilită la nivel maxim. De altfel, chiar înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.20/2016, prin art.1 alin.(5^1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, introdus prin legea sa de aprobare, Legea nr.71/2015, s-a prevăzut aceeași soluție legislativă, a egalizării indemnizațiilor la nivel maxim.

22. Așadar, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.20/2016, începând cu luna august 2016, pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, salariul de bază sau indemnizația de încadrare urma să fie același, respectiv aceeași, stabilită la nivel maxim, nefiind permis ca, spre exemplu, doi judecători de același grad, gradație, vechime în funcție sau în specialitate și aceleași studii, să aibă indemnizații de încadrare diferite. Însă, prin dispozițiile de lege criticate, introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016, legiuitorul a stabilit că, la calculul nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice, nu se includ drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești.

23. În acest context, **prin raportare la art.1 alin.(3) privind statul de drept, art.1 alin.(4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 privind instanțele judecătorești,** autoarea excepției de neconstituționalitate susține că hotărârile judecătorești excluse de executiv, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.43/2016, au interpretat și aplicat acte normative cu caracter general din domeniul salarizării. Excluderea expresă, din sfera legalității, a hotărârilor judecătorești — a căror autoritate de lucru judecat determină prezumția că dezlegarea problemei de drept izvorăște din normele legale, și a căror forță executorie derivă tot din lege — este de natură a afecta un principiu fundamental al statului de drept, respectiv principul separației puterilor în stat.

24. Cu privire la aceste susțineri, Curtea reține că, în jurisprudența sa referitoare la art.124 și art.126 din Constituție și la efectele hotărârilor judecătorești, a stabilit, că **„înfăptuirea justiției, în numele legii, are semnificația că actul de justiție izvorăște din normele legale, iar forța lui executorie derivă tot din lege.** Altfel spus, hotărârea judecătorească reprezintă un act de aplicare a legii pentru soluționarea unui conflict de drepturi sau interese, constituind un mijloc eficient de restabilire a ordinii de drept democratice și de eficientizare a normelor de drept substanțial. Datorită acestui fapt, hotărârea judecătorească — desemnând tocmai rezultatul activității judiciare — reprezintă, fără îndoială, cel mai important act al justiției. Hotărârea judecătorească, având autoritate de lucru judecat, răspunde nevoii de securitate juridică, părțile având obligația să se supună efectelor obligatorii ale actului jurisdicțional, fără posibilitatea de a mai pune în discuție ceea ce s-a stabilit deja pe calea judecății. Prin urmare, **hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă se situează în sfera actelor de autoritate publică, fiind învestită cu o eficiență specifică de către ordinea normativă constituțională.** Pe de altă parte, un efect intrinsec al hotărârii judecătorești îl constituie forța executorie a acesteia, care trebuie respectată și executată atât de către cetățeni, cât și de autoritățile publice. Or, **a lipsi o hotărâre definitivă și irevocabilă de caracterul ei executoriu reprezintă o încălcare a ordinii juridice a**

statului de drept și o obstrucționare a bunei funcționări a justiției” (a se vedea în acest sens Decizia nr.686 din 26 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.68 din 27 ianuarie 2015, paragraful 20, Decizia nr.972 din 21 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.800 din 28 noiembrie 2012, și Decizia nr.460 din 13 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.762 din 9 decembrie 2013). De asemenea, prin Decizia nr.460 din 13 noiembrie 2013, precitată, Curtea a stabilit că „sensul art.124 alin.(1) din Constituție este acela că organele care înfăptuiesc justiția și care, potrivit art.126 alin.(1) din Constituție, sunt instanțe judecătorești trebuie să respecte legea, de drept material sau procesual, aceasta fiind cea care determină comportamentul persoanelor fizice și juridice în sfera publică și în circuitul civil. **Dispoziția constituțională consacră principiul legalității actului de justiție”** și trebuie corelată cu prevederea art.16 alin.(2) din Constituție, potrivit căreia *„Nimeni nu este mai presus de lege”,* și cu cea a art.124 alin.(3) din Constituție, care prevede alte două principii constituționale: independența judecătorului și supunerea lui numai legii.

25. Curtea constată că, potrivit art.3^1 alin.(1^2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016, la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice, se iau în considerare numai drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și nu se includ drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești. Așadar, norma criticată stabilește, în mod indirect, că nu sunt recunoscute hotărâri judecătorești definitive și irevocabile. Astfel, chiar dacă o parte dintre magistrații care beneficiază de aceste hotărâri judecătorești au deja în plată majorarea indemnizației de încadrare, faptul că textul criticat prevede că, la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice, nu se includ drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești conduce la concluzia că, deși o parte dintre magistrați și din personalul asimilat au obținut majorarea indemnizației de încadrare, aceasta nu este recunoscută la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare.

26. Curtea reține că hotărârea judecătorească, chiar dacă are efecte *inter partes,* interpretează norme de lege cu aplicabilitate generală. În procesul de aplicare a legii, scopul interpretării unei norme juridice constă în a stabili care este sfera situațiilor de fapt concrete, la care norma juridică respectivă se referă, și în a se asigura astfel corecta aplicare a acelei norme, interpretarea fiind necesară pentru a clarifica și a limpezi sensul exact al normei, și pentru a defini, cu toată precizia, voința legiuitorului. Or, Curtea constată că hotărârile judecătorești prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare, cum sunt cele prin care s-au stabilit majorările de 2%, 5% și respectiv 11% acordate magistraților și personalului asimilat, au aplicabilitate generală și se deosebesc de ipotezele în care, tot prin hotărâre judecătorească, ar fi fost recunoscute anumite drepturi în baza unor situații de fapt particulare, fără aplicabilitate generală (cum ar fi, spre exemplu, ipoteza în care o persoană a avut recunoscut sporul de doctorat).

27. Întrucât hotărârile judecătorești invocate de autoarea excepției de neconstituționalitate se referă la majorarea indemnizațiilor de încadrare, vizând, de fapt, și întreaga Familie ocupațională a *„Justiției”,* aceste majorări salariale trebuie avute în vedere la stabilirea nivelului maxim de salarizare corespunzător fiecărei funcții, grad, treaptă, gradație, vechime în muncă și în specialitate. Însă, dispozițiile de lege criticate exclud recunoașterea drepturilor stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești, fără a le lua în calcul la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul autorității publice. Or, aplicând considerentele de principiu rezultate din jurisprudența constituțională precitată, Curtea constată că excluderea majorărilor salariale stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești, de la calculul nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul autorității publice, afectează art.124 și art.126 din Constituție.

28. De asemenea, dispozițiile art.3^1 alin.(1^2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016, afectează principiul fundamental al separației și echilibrului puterilor — legislativă, executivă și judecătorească — în cadrul democrației constituționale, consacrat de art.1 alin.(4) din Legea fundamentală, deoarece, printr-un act normativ emis de Guvern, ca legiuitor delegat potrivit art.115 alin.(4)—(6) din Constituție, se consacră, pe cale legislativă, nerecunoașterea hotărârilor judecătorești definitive, respectiv definitive și irevocabile, emise de puterea judecătorească.

29. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art.16 din Constituție, Curtea reține că, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, principiul constituțional al egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (a se vedea Decizia nr.1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.69 din 16 martie 1994). Or, din moment ce situația juridică a personalului bugetar de același grad, gradație, vechime în funcție sau în specialitate și aceleași studii este identică, atunci și tratamentul juridic aplicabil — salariul de bază/indemnizația de încadrare — trebuie să fie același, nefiind permis, spre exemplu, ca

magistrați de același grad, gradație, vechime în funcție sau în specialitate și aceleași studii, să aibă indemnizații de încadrare diferite.

30. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile art.3[1] alin.(1[2]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016, contravin principiului egalității în fața legii, consacrat prin art.16 din Constituție, deoarece stabilesc că persoanele aflate în situații profesionale identice, dar care nu au obținut hotărâri judecătorești prin care să li se fi recunoscut majorări salariale, au indemnizații de încadrare diferite (mai mici) față de cei cărora li s-au recunoscut astfel de drepturi salariale, prin hotărâri judecătorești, generând diferențe în stabilirea salariului de bază/indemnizației de încadrare. Or, tratamentul juridic diferit instituit de legiuitor nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă. De altfel, dispozițiile de lege criticate lipsesc de sens și, practic, anulează voința legiuitorului și rațiunea esențială a edictării actului normativ respectiv, astfel cum sunt precizate în Preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.20/2016, anume acelea de a egaliza veniturile personalului bugetar cu aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, prin raportate la nivelul maxim, și de a elimina inechitățile existente. Așadar, dispozițiile art.3[1] alin.(1[2]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016, generează inegalități în ceea ce privește calculul indemnizației/salariului de bază al magistraților, respectiv personalului asimilat, cu același grad, gradație, condiții de vechime și de studii, și, prin urmare, contravin art.16 din Constituție.

31. Astfel, Curtea constată că, pentru respectarea principiului constituțional al egalității în fața legii, nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare, prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, corespunzător fiecărei funcții, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, trebuie să includă majorările (indexările) stabilite prin hotărâri judecătorești și să fie același pentru tot personalul salarizat potrivit dispozițiilor de lege aplicabile în cadrul aceleiași categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale prevăzute de Legea-cadru nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

32. În consecință, ca efect al neconstituționalității art.3[1] alin.(1[2]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2016), *„nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare”,* la care se face egalizarea prevăzută de art.31 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.20/2016), trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești. Așadar, personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.

33. Cât privește dispozițiile **art.31 alin.(1[1]) și (1[3]) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015,** Curtea reține că acestea nici nu au fost criticate în mod special și nu contravin dispozițiilor invocate din Constituție, ci doar stabilesc definiția sintagmei *„fiecare funcție”* ca fiind *„funcțiile prevăzute în aceeași anexă, capitol, literă, număr și număr curent în Legea-cadru nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”* și definiția *„instituției sau autorității publice”* ca fiind *„acea instituție sau autoritate publică cu personalitate juridică care are patrimoniu propriu, buget propriu de venituri și cheltuieli, conduce contabilitate proprie, iar conducătorul acesteia are calitatea de ordonator de credite”.* Totodată, se precizează că, în cazul instituțiilor sau autorităților publice aflate în subordinea aceluiași ordonator de credite, având același scop, îndeplinind aceleași funcții și atribuții, aflate la același nivel de subordonare din punct de vedere financiar, nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare se va stabili la nivelul maxim aflat în plată din cadrul tuturor acestor instituții sau autorități publice subordonate.

34. Prin urmare, Curtea constată că, în vederea egalizării prevăzute de art.3[1] alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015, *„nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare”,* care trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile/definitive, urmează să se stabilească prin raportare la aceeași funcție, grad, gradație, vechime în muncă și în specialitate, aceleași condiții de studii, din cadrul întregii categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.

35. În final, Curtea constată că, potrivit Deciziei Plenului Curții Constituționale nr.1/1995 privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate, puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. Astfel, Curtea reține că atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art.147 alin.(4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept.

36. În consecință, așa cum a statuat Curtea și în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr.1.415 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.796 din 23 noiembrie 2009, sau Decizia nr.415 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial a României, Partea I, nr.294 din 5 mai 2010), atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează să

respecte cele stabilite de Curtea Constituțională în considerentele și dispozitivul prezentei decizii.

37. Pornind de la obligativitatea legiuitorului de a pune de acord dispozițiile de lege constatate ca fiind neconstituționale cu dispozițiile Constituției, ca o consecință a prezentei decizii de admitere, Curtea constată că, până la adoptarea soluției legislative corespunzătoare, în temeiul art.147 alin.(4) din Constituție, din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, instituțiile și autoritățile publice urmează să aplice în mod direct prevederile constituționale ale art.1 alin.(4), art.16, art.124 și art.126, în privința stabilirii *„nivelului maxim pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz”* al salariului de bază/indemnizației de încadrare, astfel cum a fost constatat prin prezenta decizie.

38. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.1—3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

Decide:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.3^1 alin.(1^4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Curtea de Apel București în Dosarul nr.6.415/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

2. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar și constată că dispozițiile art.3^1 alin.(1^2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare sunt neconstituționale.

3. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar și constată că dispozițiile art.3^1 alin.(1^1) și (1^3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 decembrie 2016.